Chương 3

Khôi phục sự cố

Nội dung chi tiết

- Giới thiệu
- Phân loại sự cố
- Mục tiêu của khôi phục sự cố
- Nhật ký giao tác (transaction log)
- Điểm lưu trữ (checkpoint)
 - Checkpoint đơn giản
 - Checkpoint linh động (nonquiescent checkpoint)
- Phương pháp khôi phục
 - Undo-Logging (immediate modification)
 - Redo-Logging (deferred modification)
 - Undo/Redo Logging

Khôi phục sự c

Nhắc lại

- 0000
- Tính toàn vẹn đúng đắn, chính xác của dữ liệu
- Tính toàn vẹn nhất quán của ràng buộc
- Trạng thái nhất quán
 - Thỏa các ràng buộc toàn vẹn
- CSDL nhất quán
 - CSDL ở trạng thái nhất quán

Khôi phục sự c

-	

Giới thiệu

- Làm thế nào mà ràng buộc bị vi phạm?
 - Lỗi lập trình của các giao tác (transaction bug)
 - Lỗi lập trình của DBMS (DBMS bug)
 - Hư hỏng phần cứng (hardware failure)
 - Chia sẻ dữ liệu (data sharing)
- Làm thế nào để sửa lỗi và khôi phục?
 - Chia sẻ dữ liệu chương 2
 - Sự cố chương 3

Mark above and

Sự cố

Phân loại sự cố Mong muốn Sự cố Không mong muốn Sự cố do nhập liệu sai Sự cố trên thiết bị lưu trữ (media failure) Sự cố của giao dịch (transaction failure) Sự cố liên quan đến hệ thống (system failure)

Sự cố do nhập liệu sai

0000

- Dữ liệu sai hiển nhiên
 - Nhập thiếu 1 số trong dãy số điện thoại
- Dữ liệu sai không thể phát hiện
 - Nhập sai 1 số trong dãy số điện thoại
- DBMS cung cấp các cơ chế cho phép phát hiện lỗi
 - Ràng buộc khóa chính, khóa ngoại
 - Ràng buộc miền giá trị
 - Trigger

10-11-1---

Sự cố trên thiết bị lưu trữ

- Mất dữ liệu trên thiết bị lưu trữ
- Không thể truy cập lên thiết bị lưu trữ
- Ví du
 - Đầu đọc của đĩa cứng hư
 - · Sector trên đĩa cứng hư
- DBMS áp dụng
 - Kỹ thuật RAID
 - Duy trì CSDL trên băng từ hoặc đĩa quang (archive)

Khối phục sự c

8

Sự cố của giao tác

- Sự cố làm cho 1 giao tác kết thúc không bình thường
- Ví du
 - Chia cho không
 - Giao tác bị hủy
 - Dữ liệu nhập sai
 - Tràn số
- DBMS thực hiện lại giao tác

Khôi phục sự c

•		
•		
•		
	-	

Sự cố hệ thống

- Mất dữ liệu của bộ nhớ trong
- Ví du
 - Cúp điện
 - Lỗi phần mềm DBMS hoặc OS

Không thể truy cập bộ nhớ trong

- Hư RAM
- DBMS cần cứu chữa và phục hồi dữ liệu
 - Nhật ký giao tác (transaction log)

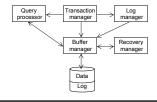
Khôi phục sự c

10

Mục tiêu của khôi phục sự cố

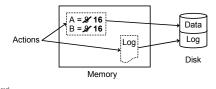
- Đưa CSDL về trạng thái nhất quán sau cùng nhất trước khi xãy ra sự cố
- Đảm bảo 2 tính chất của giao tác
 - Nguyên tố (atomic)
 - Bền vững (durability)

Nhật ký giao tác

- Nhật ký giao tác là một chuỗi các mẫu tin (log record) ghi nhận lại các hành động của DBMS
 - Một mẫu tin cho biết một giao tác nào đó đã làm những gì
- Nhật ký là một tập tin tuần tự được lưu trữ trên bộ nhớ chính, và sẽ được ghi xuống đĩa ngay khi có thể

Nhật ký giao tác (tt)

0000

- Mẫu tin nhật ký gồm có
 - <start T>
 - Ghi nhận giao tác T bắt đầu hoạt động
 - <commit T>
 - Ghi nhận giao tác T đã hoàn tất
 - <abort T>
 - Ghi nhận giao tác T bị hủy
 - <T, X, v, w>
 - Ghi nhận giao tác T cập nhật lên đơn vị dữ liệu X
 - X có giá trị trước khi cập nhật là v và sau khi cập nhật là w

Khôi phục sự c

13

Nhật ký giao tác (tt)

- Khi sự cố hệ thống xãy ra
 - DBMS sẽ tra cứu nhật ký giao tác để khôi phục những gì mà các giao tác đã làm
- Để sửa chữa các sự cố
 - Một vài giao tác sẽ phải thực hiện lại (redo)
 - Những giá trị đã cập nhật xuống CSDL sẽ phải cập nhật lần nữa
 - Một vài giao tác không cần phải thực hiện lại (undo)
 - CSDL sẽ được khôi phục về lại trạng thái trước khi thực hiện

Khối phục sự c

14

Nội dung chi tiết

- Giới thiệu
- Phân loại sự cố
- Mục tiêu của khôi phục sự cố
- Nhật ký giao tác (transaction log)
- Điểm lưu trữ (checkpoint)
 - Checkpoint đơn giản
 - Checkpoint linh động (nonquiescent checkpoint)
- Phương pháp khôi phục

Khôi phục sự

-		
•		
•		
-		
•		
-		
-		
-		
•		
-		
-		
-		
-		
-		
-		
-		
-		
-		
-		
-		
-		

Điểm lưu trữ

- 0000
- Quá trình tra cứu nhật ký mất nhiều thời gian
 - Do phải quét hết tập tin nhật ký
- Thực hiện lại các giao tác đã được ghi xuống đĩa làm cho việc phục hồi diễn ra lâu hơn
- → Checkpoint
 - Nhật ký giao tác có thêm mẫu tin <checkpoint> hay <ckpt>
 - Mẫu tin <checkpoint> sẽ được ghi xuống nhật ký định kỳ
 - Vào thời điểm mà DBMS ghi tất cả những gì thay đổi của CSDL từ vùng đệm xuống đĩa

Khôi phục sự c

16

Điểm lưu trữ đơn giản

- Khi đến điểm lưu trữ, DBMS
 - (1) Tạm dừng tiếp nhận các giao tác mới
 - (2) Đợi các giao tác đang thực hiện
 - Hoặc là hoàn tất (commit)
 - Hoặc là hủy bỏ (abort)

và ghi mẫu tin <commit T> hay <abort T> vào nhật ký

- (3) Tiến hành ghi nhật ký từ vùng đệm xuống đĩa
- (4) Tạo 1 mẫu tin <checkpoint> và ghi xuống đĩa
- (5) Tiếp tục nhận các giao tác mới

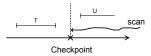
Khôi phục sự c

17

Điểm lưu trữ đơn giản (tt)

- Các giao tác ở phía trước điểm lưu trữ là những giao tác đã kết thúc → không cần làm lại
- Và sau điểm lưu trữ là những giao tác chưa thực hiện xong → cần khôi phục
- Không phải duyệt hết nhật ký
 - Duyệt từ cuối nhật ký đến điểm lưu trữ

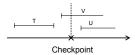

Khối phục sự c

-		

Điểm lưu trữ linh động

- 0000
- Trong thời gian checkpoint hệ thống gần như tạm ngưng hoạt động
 - Chờ các giao tác hoàn tất hoặc hủy bỏ
- → Nonquiescent checkpoint
 - Cho phép tiếp nhận các giao tác mới trong quá trình checkpoint
 - Mẫu tin <start ckpt (T₁, T₂, ..., T_k)>
 - Mẫu tin <end ckpt>

Khôi phục sự cố

19

Điểm lưu trữ linh động (tt)

- Khi đến điểm lưu trữ, DBMS
 - (1) Tạo mẫu tin <start ckpt (T₁, T₂,..., T_k)> và ghi xuống đĩa
 - $T_1, T_2, ..., T_k$ là những giao tác đang thực thi
 - (2) Chờ cho đến khi T₁, T₂, ..., T_k hoàn tất hay hủy bỏ, nhưng không ngăn các giao tác mới bắt đầu
 - (3) Khi T_1 , T_2 , ..., T_k thực hiện xong, tạo mẫu tin <end ckpt> và ghi xuống đĩa

Khối phục sự c

20

Nội dung chi tiết

- Giới thiệu
- Phân loại sự cố
- Mục tiêu của khôi phục sự cố
- Nhật ký giao tác (transaction log)
- Điểm lưu trữ (checkpoint)
- Phương pháp khôi phục
 - Undo-Logging (immediate modification)
 - Redo-Logging (deferred modification)
 - Undo/Redo Logging

Khối phục sự c

_	
_	

Phương pháp Undo-Logging

0000

- Qui tắc
 - (1) Một thao tác phát sinh ra 1 mẫu tin nhật ký
 - Mẫu tin của thao tác cập nhật chỉ ghi nhận lại giá trị cũ
 - <T, X, v>
 - (2) Trước khi X được cập nhật xuống đĩa, mẫu tin
 (7, X, v> đã phải có trên đĩa
 - (3) Trước khi mẫu tin <commit, T> được <u>qhi</u> xuống đĩa, tất cả các cập nhật của T đã được phản ánh lên đĩa
 - Flush-log: chỉ chép những block mẫu tin nhật ký mới chưa được chép trước đó

Khối phục sự ci

22

Ví dụ

Bước	Hành động	t	Mem A	Mem B	Disk A	Disk B	Mem Log
1							<start t=""></start>
2	Read(A,t)	8	8		8	8	
3	t:=t*2	16	8		8	8	
4	Write(A,t)	16	16		8	8	<t, 8="" a,=""></t,>
5	Read(B,t)	8	16	8	8	8	
6	t:=t*2	16	16	8	8	8	
7	Write(B,t)	16	16	16	8	8	<t, 8="" b,=""></t,>
8	Flush log						
9	Output(A)	16	16	16	16	8	
10	Output(B)	16	16	16	16	16	
11							<commit t=""></commit>
12	Flush log						

Khôi phục sự c

23

Phương pháp Undo-Logging (tt)

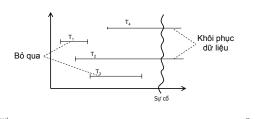
- Khôi phục
 - (1) Gọi S là tập các giao tác chưa kết thúc
 - Có <start T_i> trong nhật ký nhưng
 - Không có <commit T_i> hay <abort T_i> trong nhật ký
 - (2) Với mỗi mẫu tin <T_i, X, v> trong nhật ký (theo thứ tự cuối tập tin đến đầu tập tin)
 - $\bullet \ \ \text{N\'eu} \quad T_i \in S \qquad thì \qquad \int \ \ Write(X, \, v) \\ \ Output(X)$
 - (3) Với mỗi $T_i \in S$
 - Ghi mẫu tin <abort T_i> lên nhật ký

Khối phục sự c

-	
-	

Phương pháp Undo-Logging (tt)

- Khi có sự cố
 - T_1 và T_3 đã hoàn tất
 - T₂ và T₄ chưa kết thúc

Ví	dụ							000 0000 0000 0000 0000 0000
Bước	Hành động	t	Mem A	Mem B	Disk A	Disk B	Mem Log	10000
1							<start t=""></start>	
2	Read(A,t)	8	8		8	8		
3	t:=t*2	16	8		8	8		
4	Write(A,t)	16	16		8	8	<t, 8="" a,=""></t,>	
5	Read(B,t)	8	16	8	8	8		
6	t:=t*2	16	16	8	8	8		
7	Write(B,t)	16	16	16	8	8	<t, 8="" b,=""></t,>	A và B không thay
8	Flush log							đổi nên không cần khôi phục
9	Output(A)	16	16	16	16	8		
10	Output(B)	16	16	16	16	16		
~~14>							<commit t=""></commit>	Khôi phục A=8 và B=8
12	Flush log							Không cần khôi
Khối phục:								phục A và B

Undo-Logging & Checkpoint

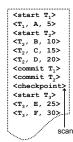

- \bullet Vì T_1 và T_2 đang thực thi nên chờ
- Sau khi T₁ và T₂ hoàn tất hoặc hủy bỏ
- Ghi mẫu tin <checkpoint> lên nhật ký

Khôi phục sự

Undo-Logging & Checkpoint (tt)

- <T₃, F, 30>
 - T₃ chưa kết thúc
 - Khôi phục F=30
- < T₃, E, 25 >
 - Khôi phục E=25
- <checkpoint>
 - Dừng

Undo-Logging & Checkpoint (tt)

<start $T_1>$ < $T_1, A, 5>$ <start $T_2>$ Nonquiescent <T2, B, 10> Checkpoint :

- Vì T₁ và T₂ đang thực thi nên tạo <start ckpt (T₁,T₂)>
- Trong khi chờ T₁ và T₂ kết thúc, DBMS vẫn tiếp nhận các giao tác mới
- Sau khi T₁ và T₂ kết thúc, ghi <end ckpt> lên nhật ký

Undo-Logging & Checkpoint (tt)

• Ví dụ 1 >

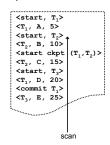

- <T₃, F, 30>
 - T₃ chưa kết thúc
 - Khôi phục F=30
- <end ckpt>
 - Những giao tác bắt đầu trước <start ckpt> đã hoàn tất
 - T₁ và T₂ đã hoàn tất
- < T₃, F, 30 >
 - Khôi phục E=25
- <start ckpt (T₁, T₂)>
 - Dừng

:			
30			
	•		

Undo-Logging & Checkpoint (tt)

• Ví dụ 2

- <T₃, E, 25>
 - T₃ chưa kết thúc
 - Khôi phục E=25
- <commit T₁>
- T₁ bắt đầu trước <start ckpt> và đã hoàn tất
- <T₂, C, 15>
 - T₂ bắt đầu trước <start ckpt> và chưa kết thúc
 Khôi phục C=15
- <start ckpt (T₁, T₂)>
- Chỉ có T₁ và T₂ bắt đầu trước đó
- < T₂, B, 10 >
- Khôi phục B=10
- <start T₂>
 - Dừng

31

Phương pháp Redo-Logging

- Qui tắc
 - (1) Một thao tác phát sinh ra 1 mẫu tin nhật ký
 - Mẫu tin của thao tác cập nhật chỉ ghi nhận lại giá trị mới
 - <T, X, w>
 - (2) Trước khi X được cập nhật xuống đĩa, tất cả các mẫu tin nhật ký của giao tác cập nhật X đã phải có trên đĩa
 - Bao gồm mẫu tin cập nhật <T, X, w> và <commit T>
 - (3) Khi T hoàn tất, tiến hành ghi nhật ký xuống đĩa
 - Flush-log: chỉ chép những block mẫu tin nhật ký mới chưa được chép trước đó

Khôi phục sự c

32

Ví dụ

Bước	Hành động	t	Mem A	Mem B	Disk A	Disk B	Mem Log
1							<start t=""></start>
2	Read(A,t)	8	8		8	8	
3	t:=t*2	16	8		8	8	
4	Write(A,t)	16	16		8	8	<t, 16="" a,=""></t,>
5	Read(B,t)	8	16	8	8	8	
6	t:=t*2	16	16	8	8	8	
7	Write(B,t)	16	16	16	8	8	<t, 16="" b,=""></t,>
8							<commit t=""></commit>
9	Flush log						
10	Output(A)	16	16	16	16	8	
11	Output(B)	16	16	16	16	16	

Khối phục sự c

_			
_			
_			
-			
_			
_			
_			
_			
_			
_			
_			
_			
_			

Phương pháp Redo-Logging (tt)

0000

- Khôi phục
 - (1) Gọi S là tập các giao tác hoàn tất
 - Có mẫu tin <commit T_i> trong nhật ký
 - (2) Với mỗi mẫu tin <T_i, X, w> trong nhật ký (theo thứ tự cuối tập tin đến đầu tập tin)
 - $\bullet \ \ \text{N\'eu} \quad T_i \in S \qquad thì \qquad \left\{ \begin{array}{l} \ \text{Write}(X, \, w) \\ \ \text{Output}(X) \end{array} \right.$
 - (3) Với mỗi $T_i \notin S$
 - Ghi mẫu tin <abort T_i> lên nhật ký

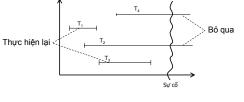
Khôi phục sự cố

34

Phương pháp Redo-Logging (tt)

- Khi có sự cố
 - T₁ và T₃ đã hoàn tất
 - T₂ và T₄ chưa kết thúc

Khối phục sự cố

Ví du Bước Hành động t Mem A Mem B Disk A Disk B <start T> Read(A,t) t:=t*2 Write(A,t) 16 8 8 Read(B,t) 16 8 16 t:=t*2 16 Write(B,t) 16 16 8 <T. B. 16> <commit T> Flush log Output(A) 16 16 Output(B) Thực hiện lại T, ghi A=16 và B=16

Redo-Logging & Checkpoint

- Nhân xét
 - Phương pháp Redo thực hiện ghi dữ liệu trễ so với thời điểm hoàn tất của các giao tác
 - <start ckpt>
 - Thực hiện ghi xuống đĩa những dữ liệu đã hoàn tất mà trước đó chưa được ghi
 - <end ckpt>
 - Mẫu tin <end ckpt> được ghi vào nhật ký mà không phải đợi các giao tác hoàn tất (commit) hoặc hủy bỏ (abort)

Khôi nhuc sự ci

37

Redo-Logging & Checkpoint (tt)

- Đến điểm lưu trữ, DBMS
 - (1) Tạo mẫu tin <start ckpt $(T_1, T_2, ..., T_k)$ > và ghi xuống đĩa
 - $T_1, T_2, ..., T_k$ là những giao tác đang thực thi
 - (2) Ghi xuống đĩa những dữ liệu của các giao tác đã hoàn tất trên vùng đệm
 - (3) Tạo mẫu tin <end ckpt> và ghi xuống đĩa

Khôi phục sự d

38

Redo-Logging & Checkpoint (tt)

• Ví dụ 1

<start T₁>
<T₁, A, 5>
<start T₂>
<commit T₁>
<T₂, B, 10>
<start ckpt (T₂)>
<tT₂, C, 15>
<start T₃>
<T₃, D, 20>
<end ckpt>
<commit T₂>
<commit T₂>
<commit T₃>

- T₁ đã hoàn tất trước <start ckpt>
 - Có thể đã được ghi xuống đĩa
 - Nếu chưa thì trước khi <end ckpt> cũng được ghi xuống đĩa
- Sau <start ckpt>
 - T₂ đang thực thi
 - T₃ bắt đầu
- Sau <end ckpt>
 - T₂ và T₃ hoàn tất

Khối phục sự cố

-	

Redo-Logging & Checkpoint (tt)

• Ví dụ 1

- Tìm thấy <end ckpt>
- Chỉ xét T₂ và T₃
- <commit T₂>
 - Thực hiện lại T₂
- Ghi C=15 và B=10
 <commit T₃>
 - Thực hiện lại T₃
 - Ghi D=20

40

Redo-Logging & Checkpoint (tt)

• Ví dụ 2

- T₂ và T₃ chưa hoàn tất
 - Không thực hiện lại
- T₁ đã hoàn tất
 - Thực hiện lại T₁
 - Ghi A=5

Khôi phục sự cố

41

Nhận xét

- Undo-logging (immediate modification)
 - Khi giao tác kết thúc, dữ liệu được ghi xuống đĩa ngay lập tức
 - Truy xuất đĩa nhiều
- Redo-logging (deferred modification)
 - Giữ lại các cập nhật trên vùng đệm cho đến khi giao tác hoàn tất và mẫu tin nhật ký được ghi xuống đĩa
 - Tốn nhiều bộ nhớ

Khôi phục sự c

Phương pháp Undo/Redo-Logging

0000

- Qui tắc
 - (1) Một thao tác phát sinh ra 1 mẫu tin nhật ký
 - Mẫu tin của thao tác cập nhật ghi nhận giá trị cũ và mới của một đơn vi dữ liêu
 - <T, X, v, w>
 - (2) Trước khi X được cập nhật xuống đĩa, các mẫu tin cập nhật <T, X, v, w> đã phải có trên đĩa
 - (3) Khi T hoàn tất, tạo mẫu tin <commit T> trên nhật ký và ghi xuống đĩa

Khôi nhực sự có

43

Ví dụ

Bước	Hành động	t	Mem A	Mem B	Disk A	Disk B	Mem Log
1							<start t=""></start>
2	Read(A,t)	8	8		8	8	
3	t:=t*2	16	8		8	8	
4	Write(A,t)	16	16		8	8	<t, 16="" 8,="" a,=""></t,>
5	Read(B,t)	8	16	8	8	8	
6	t:=t*2	16	16	8	8	8	
7	Write(B,t)	16	16	16	8	8	<t, 16="" 8,="" b,=""></t,>
8	Flush log						
9	Output(A)	16	16	16	16	8	
10							<commit t=""></commit>
11	Output(P)	16	16	16	16	16	

Khôi phục sự c

44

Phương pháp Undo/Redo-Logging (tt)

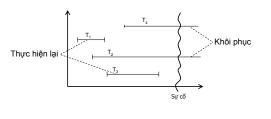
- Khôi phục
 - (1) Khôi phục lại (undo) những giao tác chưa kết thúc
 - Theo thứ tự từ cuối nhật ký đến đầu nhật ký
 - (2) Thực hiện lại (redo) những giao tác đã hoàn tất
 - Theo thứ tự từ đầu nhật ký đến cuối nhật ký

Khối phục sự c

-	

Phương pháp Undo/Redo-Logging (tt)

- Khi gặp sự cố
 - T_1 và T_3 đã hoàn tất
 - T₂ và T₄ chưa kết thúc

Khối phục sự cố

·	u

								8888
Bước	Hành động	t	Mem A	Mem B	Disk A	Disk B	Mem Log	100
1							<start t=""></start>	
2	Read(A,t)	8	8		8	8		
3	t:=t*2	16	8		8	8		
4	Write(A,t)	16	16		8	8	<t, 16="" 8,="" a,=""></t,>	
5	Read(B,t)	8	16	8	8	8		
6	t:=t*2	16	16	8	8	8		
7	Write(B,t)	16	16	16	8	8	<t, 16="" 8,="" b,=""></t,>	
8	Flush log							
- ⁹	Output(A)	16	16	16	16	8		T chưa kết thúc,

chưa ket thúc, khôi phục A=8 <commit T> đã được ghi xuống đĩa, thực hiện lại A=16 và B=16

Khối phục sự

Undo/Redo-Logging & Checkpoint

- Khi đến điểm lưu trữ, DBMS
 - (1) Tạo mẫu tin <start ckpt $(T_1, T_2, ..., T_k)$ > và ghi xuống đĩa
 - \bullet T₁, T₂, ..., T_k là những giao tác đang thực thi
 - (2) Ghi xuống đĩa những dữ liệu đang nằm trên vùng đệm
 - Những đơn vị dữ liệu được cập nhật bởi các giao tác
 - (3) Tạo mẫu tin <end ckpt> trong nhật ký và ghi xuống đĩa

Khôi phục sự

Undo/Redo-Logging & Checkpoint (tt)

Ví dụ 1

<start T,> <T1, A, 4, 5> <start T2> <commit T₁> <T₂, B, 9, 10> <start ckpt (T2)> <T2, C, 14, 15> <start T3> <T₃, D, 19, 20> <end ckpt> <commit T.> <commit T₃>

- T₁ đã hoàn tất trước <start ckpt>
 - Có thể đã được ghi xuống đĩa
 - Nếu chưa thì trước khi <end ckpt> cũng được ghi xuống đĩa
- Giá trị B=10 đã được ghi xuống đĩa

Undo/Redo-Logging & Checkpoint (tt)

• Ví dụ 1

<start T₁> <T₁, A, 4, 5> <start T2> <commit T₁> <T₂, B, 9, 10> <start ckpt (T₂)>
<T₂, C, 14, 15> <start T₃> <T₃, D, 19, 20> <end ckpt> <commit T₂> <commit T₃> scan

- Tìm thấy <end ckpt>
 - T₁ không cần thực hiện lại
- Xét T₂ và T₃
- <commit T₂>
 - Thực hiện lại T₂ và ghi C=15
 - Không cần ghi B
- <commit T₃>
 - Thực hiện lại T₃ và ghi D=20

Undo/Redo-Logging & Checkpoint (tt)

- Tìm thấy <end ckpt>
- T₁ không cần thực hiện lại
- Xét T₂ và T₃
- <commit T₂>
 - Thực hiện lại T₂ và ghi C=15
 - Không cần ghi B
- T₃ chưa kết thúc
 - Khôi phục D=19

•		
•		
_		
•		
•		
-		
•		
•		
•		

